

resta després de batre, o moldre, l'arròs» (MGadea, *Vocab. en seccions*, p. 66); també mall. *payús* 'palla dolenta' (AMAlcover, *BDLC* XIII, 14). Calcats o manllevats del català: murc. *pajúis* (GaSoriano); alt-arag. *palluz* a la V. de Gistau, *palluzo* a Echo, «jaç de palla» (= *pamollido* o *papizo* a l'aragonès or. de l'Ebre), Casac. (BDC XXIV, 176); més al Sud, *pajuzo* 'paja muy menuda para estiércol' a Alquézar (Arnal Caveno), com a continuació del benasqués «*paliús*: desechos de paja» (Ballarín, *Dicc. Ben.*).

Pallussa 'fragments de palla procedents de la batuda' *AlcM*; a Benasc «recipiente de gran tamaño, construido con paja en forma de vasija, que servía para guardar grano o para conservar el pan bastante tiempo; ya no se construyen, pero pueden verse algunas, elaboradas hace muchos años; ej.: *saca bllau* ['blat'] *de la p.*» (Ferraz, 82). *Pallussada*. *Empallussar*, *empallussadir*; *despallussar*; *espallussar*.

Apallar dubto molt que existeixi com a derivat de *palla* (dades vagues de diccs. recents): sobretot sembla haver-hi hagut malentès per part d'alguns excursionistes (CATorras, *Pir. Cat.*) que han volgut interpretar els NLL, pron. *l apələdò*, en les valls or. dels Pirineus, entenent que es referien a un lloc on es donava palla a les cavalcadures, suposant un verb *apallar* 'donar palla': aquell NL es repeteix en molts paratges dels dos vessants del Pir. or., i només alguns d'ells es troben vora un camí transitable amb bèsties, tots ells són, en canvi, en terreny aplegat o de pasturatges.

Es tracta d'*apellador* 'lloc per aclamar el bestiar'. El trobo en les llistes i monografies de l'*OnomCat.*, de l'Alta Cerd., i parts altes de Vallespir, Conflent i Cardener: tots ells prop del límit modern entre *yl* > *ɨ* i *yl* > *ɛ*, però el terme de Coma-Pedra, Card., ja és en zona de *ɨ*, i en cap dels casos no ho trobo pronunciat amb *ɨ*, com correspondria a PALEA, sinó amb *ɛ*, com correspon a APPELLARE. *L apələdò* a Comes d'Eus (1960), dos a l'Alta Vall de Coma-Pedra (1964), un a Montferrer (1959): en els dos últims m'explicaren que era cosa «dels pastors» (*l'Apellador d'en Serrat*, a Montferrer, a causa d'un pastor ramader de nom *Serrat*); a Palau de Cerdanya n'hi ha tres successivament, ja dalt del Ras tots tres, i arran de la carena que separa el terme de Palau del de Vilallobent: que pronunciaren *l apələdò* de Dalt, *pələdò* del Mig i *əl pələdò* de Baix (1959), tots tres lluny de camins però en terreny molt pastoral; en alguns d'aquests llocs m'explicaren que ho deien així perquè eren llocs amb visualitat, des d'on *apellaven* o *aclamaven* el bestiar (ovelles, cabres, porcs, que pasturen, allunyant-se més o menys); advertim que en molts llocs això no es pronuncia *apellar* sinó amb afèresi '*pellar*' («què són aquestes veus que sentim? —és un que els *pələ*» Montnegre, 1931); i no és estrany que a Palau vagi sentir un dels tres llocs en la variant *ap-*, l'altre en la variant *p-*, perquè m'ho digueren muntanyencs diferents.

Empallar: «entre paradors [de moixons], posar palles a l'arbret o ram», Ruyra (O. C., p. 379a); *əmpələ* cadires (posar-los seient de balca etc.) Formiguera de 60

Capcir (1960); «cubrir ab palla», Lab. 1840; *empallada*; *empall* «la batuda sense batre», Lab. 1840; *empallament*; *empallegar*, -gat; però cf. DESEMPALLER. *Empalletada* («naut. matalàs per a defensar de la fuselleria enemiga la gent que està sobre la cuberta», Lab. 1839); *empalletar*. *Despallar*, -ador, -adora, -adura. *Espallar*. *Espallotar*; *espallot*.

CPT.: *Pallacurt* «vent que bufa a l'hivern sobre Oliana, a través de la Serra d'Aubenc» [1954]; «vent de ponent que bufa en la primavera i fa mal al blat» (Bassella, *AlcM*): ve a ser un adj. parasintètic format sobre la combinació *palla curta*, car l'efecte que produeix aquest vent és que els cereals produeixin palles curtes.

El suposat PALLA II d'*AlcM* 'palau', no deu existir (serà 'palla' com pertot): diplografia del copista de l'ed. llatina de Lluïl *paleis* ~ *plateis* > *palateis* ~ *plateis* normalitzat ineptament com *palatiis* ~ *plateis*.

¹ HFrenay, MFréson, J. Haust «Le tressage de la paille dans la vallée du Geer», Paris 1922, on sovint es poden espigolar mots que suggereixen els nostres mots i coses. — ² Bella estrofa —oh fat terrible— molt espatllada en el senill renovament del pobre desterrat, O. C., p. 125. — ³ De PALEARE em sembla deriv. ja antic un META *PALEARICA d'on vindria *pallarga* f. quasi-sinònim de 'paller', del qual a penes tenim més que notícies ross.: «meule de foin ou de paille», Jampy (*Flors i V. Canigó*); «LA FONT D'EN PILS. Quan tot allà, vora un mas blanc, / sota la clariaina hi dorm una *pallarga*, / oh Deodat, dins una còma que s'allarga, / me sembla encara oir ton cant; / veu tardanera, en l'ombra verda, / sentor del most --- / Volem que aquesta font te sigui dedicada / --- / pel còrrec pedregós, tots hi vindrem d'un vol: / i saltant l'espardenya entre l'ombra i el sol, / te dansarem una sardana» (traduït «meule»); «Y alçar davant del mas una *pallarga*, / on la rorsor del dia clar s'allarga», JSebPons (*Canta-Perdiu*, 1925, p. 56; *Catalana v*, 1923, p. 311). Fora d'allà només ha quedat fossilitzat en el nom del poble de *Les Pallargues* (Segarra central, a l'Alt Sió); i personalitzat com a expressió irònica «persona llarga i prima», pall. (Flamicell, Violant, *MiscFabra*, p. 11); «vui que sabeu lo que em va fer aquell *pallargues* de Jaumerró de Romadriu», Joan Lluïl Pallarès (*Els Pastors i les Estrelles*, p. 24). En tot cas no és manlleu, com diu *AlcM* (sinó forma paral·lela) del provençal «*pailardo* (TdF)» (err. tip. per *paiargo*), que el TdF només dona com llgd. *palbargo* «grand tas de paille» (sense documentar, i no consta en PDPF). Cf. PALLAGA. — ⁴ També hi ha -l- simple, en lloc de la -ll- de *pallissa*, en el doc. de 1564; coincidència que, tractant-se de dates molt tardanes per poder-ho interpretar com casos de grafia imperfecta de *l = ɛ*, pot estar en relació recíproca amb la *ɛ* anòmala de *pallissa* 'llisada, batuda de cops' (PAL). — ⁵ Mentre que la versió que li donà En Giró, de Vic, és «ahont ne teniu els mossos --- en el llit són, que reposan ---». — ⁶ *La Pobla*, sainet valencià de B. Ortín i Benedito, a. 1934.